

« اقلیت های گرجستان، شکستن موانع ادغام »

کاخاگابونیا، دانشیار دانشگاه دولتی تفلیس

روسودان آمیر جیبی، پژوهشگر دانشگاه آزاد گرجستان

گرایش های قومی-ناسیونالیستی که به دوره شوروی باز می گردد، گروه های اقلیت قومی گرجستان را از خود دور کرده است. ادغام آنها در زندگی سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کشور برای ملت سازی موفق در گرجستان ضروری است.

گرجستان کشوری چند زبانه و چند قومیتی است. بر اساس سرشماری سال ۲۰۱۴، گرجی های قومی حدود ۸۷ درصد از کل جمعیت را تشکیل می دهند، در حالی که سایر اقوام ۱۳ درصد را تشکیل می دهند. در این گروه ها، آذربایجانی ها کمی بیش از ۶ درصد از جمعیت گرجستان و ارمنی ها تقریباً ۵ درصد را تشکیل می دهند. میراث سیاست های قومی-زبانی اتحاد جماهیر شوروی، نشانه ای قوی از خود بر جای می گذارد و دلیل اصلی این است که هم گرجی ها و هم اقلیت های قومی به سختی خود را اعضای یک دولت-ملت مدنی واحد و متحد ببینند.

ادغام اقلیت های گرجستان در زندگی سیاسی، اقتصادی و فرهنگی این کشور برای ملت سازی موفق ضروری است. این امر مستلزم تغییر در سیاست های دولت در زمینه زبان، آموزش و توسعه اقتصادی و همچنین تغییر طرز فکر در میان بسیاری از گرجی های قومی است که ارتباط کمی با هموطنانی از پیشینه های اقلیت دارند.

اقلیت ها در گرجستان مدرن

قومیت در اتحاد جماهیر شوروی نهادینه شد. پس از حکومت استالین، کشورهای به اصطلاح صاحب نام (گرجستان ها، ارمنی ها، روس ها و غیره) که نام آنها پانزده جمهوری اتحادیه اتحاد جماهیر شوروی را تعریف می کرد، عملاً آنها را به عنوان دارایی های خود می دانستند و علیه سایر قومیت ها تبعیض قائل می شدند. زبان جزء اصلی یک سیاست قومی-ملی بود که در آن اقلیت ها از حقوق کمتری نسبت به اکثریت جمعیت برخوردار بودند.

پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، پانزده جمهوری به کشورهای مستقل تبدیل شدند. گرجستان تازه استقلال یافته با چالشی در ساخت هویت ملی مدنی جدید روبرو بود. اگرچه همه ساکنان گرجستان به طور خودکار تابعیت گرجستان را دریافت کردند، اقلیت ها نمی توانستند به طور کامل در زندگی دولتی شرکت کنند. اقلیت های گرجستان مدرن بسیار متنوع هستند. آنها شامل روس ها، یونانی ها، کردها، ایزدی ها، آشوری ها، یهودیان و اوکراینی ها هستند. کیست ها (قومیت های چچنی های قفقاز شمالی) در منطقه شرقی کاختی زندگی می کنند اما تنها ۷ درصد از جمعیت این منطقه را تشکیل می دهند. چهار منطقه از گرجستان، که در آن اقلیت ها به طور فشرده در تعداد زیادی زندگی می کنند، شایسته توجه ویژه هستند: آبخازیا، اوستیای جنوبی؛ کومو کارتلی با جمعیت زیاد آذربایجانی، و سامتسخه-جاواختی با جمعیت بزرگ ارمنی آن.

کومو کارتلی با آذربایجان هم مرز است و سامتسخه-جاواختی با ارمنستان همسایه است و وضعیت آذربایجانی ها و ارمنی های ساکن آنجا را سیاسی می کند. در حالی که برخی از گرجی ها نگران خطر بالقوه جدایی طلبی و بی وفایی نسبت به دولت گرجستان هستند، اقلیت ها اغلب همسان سازی گرجی ها را تهدیدی برای هویت های قومی خود می دانند. ترس از همسان سازی، به ویژه در جامعه ارمنی، و عدم حمایت گرجی های قومی باعث می شود که این اقلیت ها این حمایت را در سرزمین های تاریخی خویشاوندان قومی خود جستجو کنند.

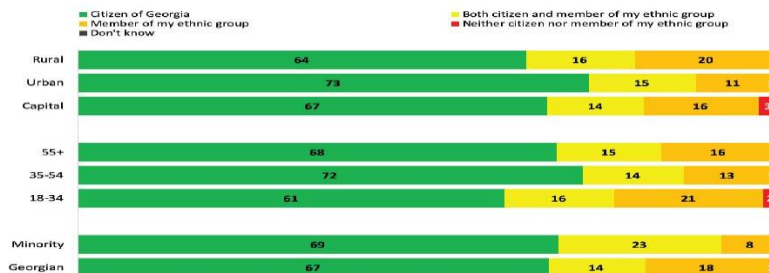
با وجود داشتن پاسپورت گرجستانی، بسیاری از آذربایجانی ها و ارمنی های این دو منطقه نیز به ترتیب خود را شهروند آذربایجان و ارمنستان می دانند. در سامتسخه-جاواختی، اکثر مردان در طول تابستان به روسیه سفر می کنند تا به عنوان مهاجر فصلی در آنجا کار کنند. در نتیجه بخش بزرگی از جمعیت منطقه دارای پاسپورت گرجستانی و روسی هستند و بسیاری از آنها دارای پاسپورت ارمنی نیز هستند.

با این وجود، مطالعات و نظرسنجی های متعدد تأیید کرده اند که اقلیت ها - حتی اگر با تفلیس احساس بیگانگی می کنند - آرزو دارند شهروندان وفادار گرجستان باشند و این کشور را سرزمین مادری خود بدانند. در مطالعه ای در سال ۲۰۰۹، در پاسخ به این سوال که "شهروندی گرجستان به چه معناست؟"، اکثریت قریب به اتفاق آذربایجانی ها (۸۴ درصد) و ارمنی ها (۸۷ درصد) پاسخ دادند: «زندگی در وطن». با این حال هنگامی که از آنها پرسیده شد که آیا آنها فعالانه در زندگی دولتی و سیاسی گرجستان مشارکت داشتند، تقریباً هیچ آذربایجانی پاسخ مثبتی نداد. در میان ارمنیان قومی، مشارکت سیاسی زیاد بود.

یافته های یک نظرسنجی در سپتامبر ۲۰۲۰ توسط مراکز منابع تحقیقاتی قفقاز (CRRC)، به سفارش کارنگی اروپا و پروژه بنیاد لوان میکلاдзе برای آینده گرجستان، ادامه سطوح بالای وفاداری اقلیت ها به دولت را تأیید می کند. تنها ۱۶ درصد از پاسخ دهندگان اعلام کردند که قومیت آنها مهمتر از شهروندی گرجستانی آنها است، در حالی که ۶۷ درصد بیشتر با شهروندی گرجستان همزاد پنداری کردند (شکل ۱ را ببینید) ۱۵ درصد دیگر از جمعیت گرجستان گفتند که هر دو هویت برای آنها به یک اندازه مهم است.

FIGURE 1
Georgians' Attitudes Toward Identity

Which of the following identities is most important to you?

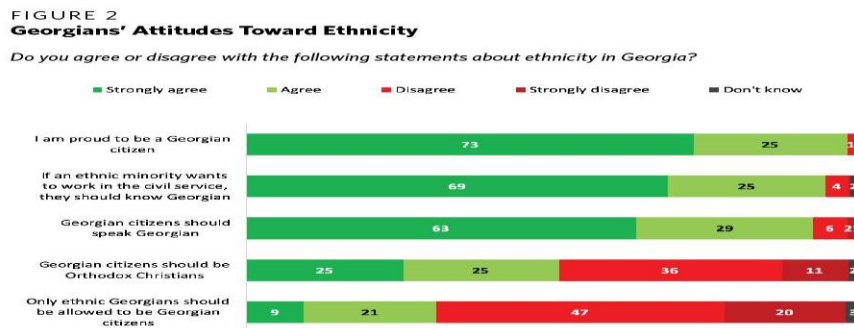

SOURCE: September 2020 Carnegie-Mikladze survey (by CRRC).

قوم ناسیونالیسم پایدار

گرایش های قومی-ناسیونالیستی هم در میان اقلیت ها و هم در میان گرجی های قومی قوی است. هویت اکثریت و اقلیت ها به شدت توسط ادعاهای قومی-سرزمینی در گذشته های دور و نحوه تدریس تاریخ در اتحاد جماهیر شوروی شکل گرفته است. برخی از گرجی های قومی نگران روندهای جمعیتی در میان آذربایجانی ها هستند - ادامه روایت دوران شوروی که در آن ناسیونالیست های گرجی ترس از گسترش تهدیدکننده زندگی مسلمانان را ابراز می کردند. در مورد آرامنه، برخی گرجی ها از ادعای مالکیت بر سرزمین و میراث فرهنگی گرجستان بیم دارند.

نظرسنجی CRRC نشان می دهد که حس شهروندی مدرن گرجستان تثبیت شده است، زیرا تقریباً همه ساکنان گرجستان گفتند که به شهروندی گرجستان بودن خود افتخار می کنند (شکل ۲ را ببینید). با این حال، مفهوم قومی از شهروندی هنوز قوی است: نیمی از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقد بودند که شهروندان گرجستان باید مسیحی ارتدوکس باشند - مقوله ای که تقریباً همه ارمنی ها، آذربایجانی ها و کیست ها را حذف می کند - و اقلیت قابل توجهی ۳۰ درصد معتقد بودند که فقط گرجی های قومی باید باشند. اجازه تابعیت داده شود.

SOURCE: September 2020 Carnegie-Mikeldadze survey (by CRRC).

بسیاری نیز زبان را یک ویژگی ضروری برای شهروندی گرجستان می دانند. نود و دو درصد از شرکت کنندگان در نظرسنجی معتقد بودند که شهروندان گرجستان باید به زبان گرجی صحبت کنند. نود و چهار درصد همچنین معتقد بودند که اعضای اقلیت های قومی که می خواهند در خدمات دولتی کار کنند باید زبان گرجی را بدانند.

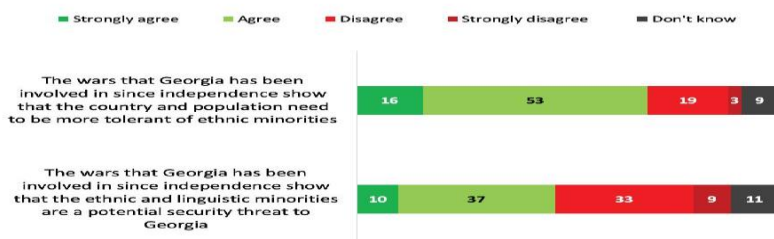
قدرت پایدار قومی-ناسیونالیسم در گرجستان را می توان هم به میراث تمامیت خواهی شوروی و هم به سنت ناسیونالیستی گرجی نسبت داد که در قرن نوزدهم، زمانی که گرجستان توسط امپراتوری روسیه مستعمره شد و دوباره در مبارزات آزادیبخش ملی در اواخر دهه ۱۹۸۰ ظاهر شد، شکل گرفت. این سنت فکری بر سه مولفه ترکیبی - میهن، زبان و مذهب - که زیربنای هویت گرجی است تأکید داشت.

این نظرسنجی همچنین دیدگاه های متناقضی را در میان گرجی های قومی به اقلیت ها نشان داد. این دیدگاه ها را می توان از طریق منشور نگرش عمومی نسبت به درگیری های آبخازیا و اوستیای جنوبی که در

اوایل دهه ۱۹۹۰ آغاز شد، مشاهده کرد. درگیری‌ها نشان داد که ایجاد تصویر دشمن از اقلیت‌ها می‌تواند پیامدهای وحشتناکی داشته باشد. در نتیجه، ۶۹ درصد از پاسخ‌دهندگان نگرش‌های تساهل‌آمیزی نسبت به آبخازها و اوستی‌ها داشتند، اما در عین حال، ۴۷ درصد اقلیت‌های قومی را به‌عنوان یک تهدید بالقوه درک کردند (شکل ۳ را ببینید).

FIGURE 3
Georgians' Views on Ethnic Minorities

Do you agree or disagree with the following statements about ethnic minorities in Georgia?

SOURCE: September 2020 Carnegie-Mekeladze survey (by CRRC).

جورجیا معاصر سطح پایینی از آنچه میلتنون بنت جامعه‌شناس آمریکایی آگاهی از فرهنگ‌ها و نگرانی‌های گروه‌های دیگر «حساسیت بین فرهنگی» می‌نامد. مطالعات نشان می‌دهد که این امر در مورد همه انواع اقلیت‌ها صدق می‌کند. بر اساس مدل حساسیت بین فرهنگی بنت، گرجی‌های قومی عمدتاً در مرحله قوم‌گرایی هستند، که در آن تفاوت‌های دیگران را به حداقل می‌رسانند و اکثراً اقلیت‌ها را به عنوان اعضای کامل دولت خود نمی‌شناسند.

مذهب یکی دیگر از نشانه‌های تفاوت است. از نظر تاریخی در گرجستان، مذهب به عنوان تعیین‌کننده قومیت دیده می‌شد. گرجی‌های قومی که در کلیسای حواری یا گریگوری ارمنی تعمید می‌گرفتند، ارمنی محسوب می‌شدند، در حالی که کاتولیک‌های گرجی در جنوب گرجستان «فرانسوی» نامیده می‌شدند. همه مسلمانان، صرف نظر از اصل‌تشان – آذربایجان، گرجستان، ایران یا ترکیه – کولی محسوب می‌شدند.

در گرجستان مدرن، حدود ۸۳ درصد از جمعیت به کلیسای ارتدوکس گرجستان تعلق دارند. اکثر ارمنه به کلیسای حواری ارمنی تعلق دارند، در حالی که آذربایجانی‌ها و اقلیت قابل توجهی از گرجی‌ها به اسلام عمل می‌کنند. با این حال، پیشینه قومی مسلمانان تا حد زیادی نامربوط است. پیروان اسلام گرجستانی و غیرگرجی هر دو مورد تبعیض قرار می‌گیرند و اکثراً توسط مسیحیان ارتدوکس گرجی مورد تبعیض قرار می‌گیرند.

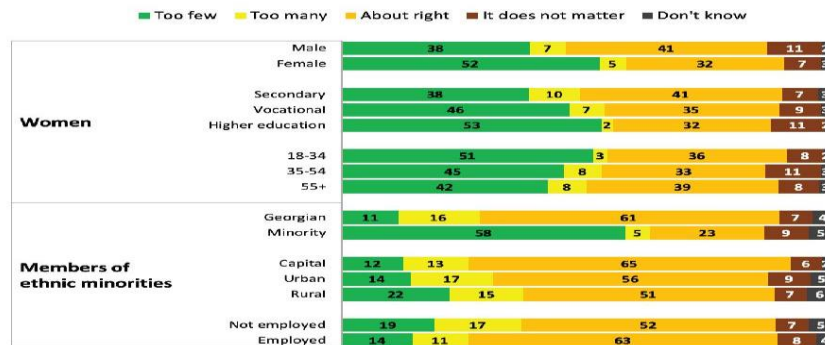
قوانین فعلی در گرجستان در مورد ساخت بناهای مذهبی و مقدس لیبرال است. با این وجود، دولت‌های محلی اغلب از صدور مجوز ساختمانی برای گروه‌های مذهبی خودداری می‌کنند یا به دلایل تبعیض‌آمیز این کار را به تأخیر می‌اندازند. در مقابل، کلیسای ارتدوکس گرجستان طبق قانون اساسی در گرجستان دارای وضعیت قانونی ویژه است. کلیسا به طور کلی در مقایسه با سایر جوامع مذهبی از رفتار ترجیحی برخوردار است که این جوامع آن را نشانه‌ای از نابرابری می‌دانند. طبیعتاً این رویکرد نابرابر کمکی به ایجاد فضای سکولار نمی‌کند و بنابراین مانع ادغام اقلیت‌ها می‌شود.

سیاست های دولت در مورد اقلیت ها: انگیزه و اراده ، واقعیت ها

ادغام اقلیت های قومی در جامعه گرجستان با وجود اعلامیه های مکرر دولت مبنی بر اینکه کار در حال انجام است، همچنان یک روند کند است. گرچه گرجستان در دو دهه اخیر پیشرفت هایی در ساختن یک کشور دموکراتیک داشته است، اما پایه های نهادهای دموکراتیک پایدار هنوز ضعیف است. بی اعتمادی جوامع اقلیت به نهادهای سیاسی دولتی و ضعف آن نهادها منجر به بیگانگی و انزوا می شود. نظرسنجی CRRC همچنین نشان داد که اکثر گرجی ها تصور نمی کنند که زنان و اقلیت های قومی کمتر در پارلمان ملی حضور داشته باشند (شکل ۴ را ببینید).

FIGURE 4
Georgians' Attitudes Toward Representation in the Georgian Parliament

There are twenty-one women and eleven members of ethnic minorities in Georgia's 150-member parliament. Do you think this is too few or too many?

SOURCE: September 2020 Carnegie-Mikeldadze survey (by CRRC).

مسئله مهم ترین چالشی که دولت با آن مواجه است این است که چگونه از میراث فرهنگی اقلیت ها محافظت کند و آنها را به طور کامل در فضای فرهنگی گرجستان ادغام کند. وزارت آموزش و علوم چندین پروژه عملی را با هدف حفظ و ارتقای میراث فرهنگی اقلیت های قومی اجرا می کند. با این حال کمتر به آشنایی گرجی ها با فرهنگ ها و سنت های اقلیت ها توجه می شود.

در سال ۲۰۰۵، تفلیس یک رویکرد نهادی برای ادغام مدنی اقلیت های قومی ایجاد کرد. در راستای کنوانسیون چارچوب شورای اروپا برای حمایت از اقلیت های ملی، گرجستان سیاستی را برای احترام به هویت های قومی اقلیت ها و ایجاد شرایط مناسب برای احقاق حقوق آنها تدوین کرد. در سال ۲۰۰۹، دولت مفهوم ملی تساهل و یکپارچگی مدنی و یک برنامه اقدام برای سال های ۲۰۰۹-۲۰۱۴ را منتشر کرد که رویکرد دولت را برای یکپارچگی مدنی تعریف می کرد. و در سال ۲۰۱۵، وزرا استراتژی دولتی برای برابری و یکپارچگی مدنی و یک برنامه اقدام برای ۲۰۱۵-۲۰۲۰ را تصویب کردند. دولت در حال حاضر روی یک استراتژی و برنامه عمل ۲۰۲۱-۲۰۳۰ کار می کند. این برنامه های عملیاتی از جمله ابزارهای بسیار مهم در سیاست یکپارچگی مدنی کشور است.

نهادهای دموکراتیک در گرجستان به قدری توسعه نیافته هستند که قوانین غالباً فقط بر روی کاغذ وجود دارد و مکانیسم های اجرای قوانین ضعیف هستند یا اصلاً وجود ندارند. بنابراین، حتی اگر قانونی ایده آل باشد، اجرا و

اجرای آن مورد تردید است. نظارت جامعه مدنی برای ردیابی کاستی ها در این فرآیند، تدوین توصیه ها و همکاری با مقامات مربوطه لازم است.

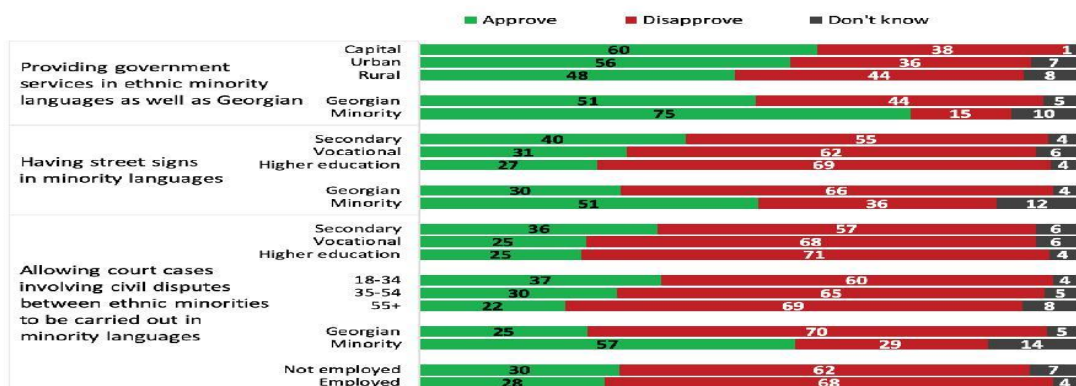
خط مشی زبان

خط مشی زبان برای یکپارچگی مؤثر بسیار مهم است. اعضای جوامع اقلیت گرجستان اغلب به زبان گرجی ضعیف صحبت می کنند و زبان های خود را تنها در محیط های مدنی عمومی به رسمیت می شناسند. تقسیمات زبانی به دوره شوروی باز می گردد. کشورهای کوچک به عنوان ابزاری برای محافظت از خود در برابر سیاست زبانی اتحاد جماهیر شوروی، زبان را در ساختن هویت خود در اولویت قرار دادند. و چون اتحاد جماهیر شوروی دین را به رسمیت نمی شناخت، زبان اهمیت بیشتری پیدا کرد. اگرچه وضعیت زبان گرجی به عنوان زبان جمهوری در قانون اساسی ۱۹۷۸ گرجستان تثبیت شد، زبان روسی به عنوان ابزار قانون، علم و روابط بین قومی مورد توجه قرار گرفت. این امر امروزه نیز در سطح پایین مهارت زبان گرجی در مناطق اقلیت قومی منعکس شده است.

در میان سیاست های زبانی پیشنهادی برای جوامع اقلیت های قومی گرجستان، ارائه خدمات دولتی به زبان های اقلیت، بالاترین میزان تایید را در میان گرجی های مورد بررسی در نظرسنجی CRRC داشت (شکل ۵ را ببینید). در همین حال، پاسخ دهندگان نسبت به ایده های وجود تابلوهای خیابانی به زبان های اقلیت ها و اجازه دادن به پرونده های قضایی خاص به این زبان ها شک داشتند.

FIGURE 5
Georgians' Views on Minority Language Policies

Would you approve or disapprove of the following policies in Georgia's ethnic-minority communities?

SOURCE: September 2020 Carnegie-Mikeldadze survey (by CRRC).

آموزش زبان نیاز به توجه بیشتر دولت دارد. در حال حاضر ۲۰۸ مدرسه دولتی غیر گرجی زبان در گرجستان و همچنین ۸۹ بخش غیر گرجی زبان وجود دارد که از زبان روسی، ارمنی یا آذربایجانی به عنوان زبان آموزشی استفاده می کنند. در مجموع تقریباً ۵۲۰۰۰ دانش آموز در این مدارس و بخش های غیر گرجی زبان تحصیل می کنند.

مسئله اصلی فقدان صلاحیت معلم در مدارس غیر گرجی زبان است. از زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، عملاً هیچ برنامه ای در مؤسسات آموزش عالی گرجستان برای تربیت معلم برای این مدارس وجود نداشته است. در نتیجه، میانگین سنی معلمان بسیار بالا است: بیش از ۶۰ درصد در سن بازنشستگی هستند. این مشکل، همراه با ترجمه ناکافی کتاب های درسی، بر کیفیت آموزش در مدارس دولتی غیر گرجی زبان تأثیر منفی می گذارد.

نظرسنجی های محلی و بین المللی نشان می دهد سطح بسیار پایینی از مهارت زبان گرجی در میان فارغ التحصیلان مدارس غیر گرجی زبان، مشکلی که دولت باید به صورت فوری به آن رسیدگی کند. از سال ۲۰۰۶، وزارت آموزش و علوم، پروژه های مختلفی را برای حمایت از آموزش زبان گرجی به عنوان زبان دوم در مدارس غیر گرجی زبان اجرا کرده است. با این حال، میزان موفقیت این پروژه ها بسیار پایین است.

شایان ذکر است یک استثنای قابل توجه در میان این پروژه ها: سیاست اقدام مثبت که به برنامه ۴+۱ نیز معروف است، که دولت گرجستان از سال ۲۰۱۰ اجرا می کند. بر اساس این برنامه، سهمیه ای برای دانشجویان غیر گرجی زبان در نظر گرفته شده است. که به مدت یک سال زبان گرجی و سپس دوره های چهار ساله کارشناسی مورد نظر خود را بدون آزمون می خوانند.

این برنامه چندین پیامد مثبت داشته است که کیفیت آموزش دریافت شده توسط اقلیت ها را در مؤسسات آموزش عالی گرجستان افزایش داده است. اعتماد به این مؤسسات افزایش یافته است و این امید وجود دارد که جوانان پس از پایان تحصیلات عالی در گرجستان مشغول به کار شوند. تعداد جوانانی که می توانند به زبان گرجی ادامه تحصیل دهند نیز افزایش یافته است. تغییر در قانون برای اجازه دادن به اقلیت ها برای قبولی در آزمون مهارت های عمومی در زبان مادری، به جوانان انگیزه بیشتری برای دریافت آموزش عالی داده است. جمعیت غیر گرجی زبان بیشتر از این تغییرات آگاه شده اند. در حال حاضر نمونه هایی از شرکت کنندگان موفق در این برنامه وجود دارد که در مؤسسات آموزش عالی گرجستان تحصیل می کنند.

برای اطمینان از آموزش مؤثر زبان گرجی و در عین حال حفظ زبان های اقلیت ها، وزارت آموزش اصلاحات آموزشی چندزبانه را برای جایگزینی الگوی تدریس تک زبانه و گنجاندن گرجی به عنوان زبان آموزشی اضافی در مدارس غیر گرجی زبان آغاز کرده است.

با این حال، مشکلات مختلفی (یک برنامه درسی انعطاف ناپذیر، مسائل مربوط به برنامه ریزی، و حقوق کم) در طول فرآیند اجرا ظاهر شده است که انطباق مدارس با مدل های جدید را دشوار می کند. به طور خاص، معرفی مدل آموزش چند زبانه دلالت بر ادغام زبان و موضوع در دروسی مانند ریاضیات و علوم دارد. این منجر به تغییر در برنامه های درسی و تنظیم برنامه درسی می شود و معلمان را ملزم به تلاش بیشتر می کند. برای ایجاد انگیزه مناسب و علاقه مندی به مربیان، دولت باید حقوق آنها را افزایش دهد. به نظر می رسد دولت هنوز برای این تغییرات آماده نیست، اگرچه اولین گام ها در قالب طرح های آزمایشی برداشته می شود.

مسائل اجتماعی و اقتصادی

مسائل اجتماعی و اقتصادی نیز در نابرابری هایی که اقلیت های قومی گرجستان با آن مواجه هستند، اهمیت دارد. اگرچه قانون گرجستان به طور اسمی از برابری اجتماعی و اقتصادی همه شهروندان حمایت می کند، نمایندگان گروه های اقلیت هنوز با موانع بزرگی در تحقق حقوق اقتصادی خود و دسترسی کامل به خدمات اجتماعی روبرو هستند.

فعالیت اقتصادی در کومو کارتلی و سامتسخه-جاواختی بسیار کندتر از تفلیس به سرعت در حال رشد، است. کومو کارتلی و سامتسخه-جاواختی عمدتاً مناطق کشاورزی هستند و روی هم بیش از نیمی از محصول سیب زمینی گرجستان را تشکیل می دهند. گندم و ذرت در مناطق پست کومو کارتلی کشت می شود و هر دو منطقه دارای دام هستند.

دولت گرجستان برنامه های اجتماعی-اقتصادی را برای کمک به ادغام اقلیت های قومی در اقتصاد ملی راه اندازی کرده است. با این حال، تأکید اصلی تاکنون بر کمپین های اطلاعاتی بوده است، به عنوان مثال برای ارائه مشاوره برای اقلیت های قومی در کاختی، کومو کارتلی، و سامتسخه-جاواختی در مورد برنامه های مختلف دولتی برای حمایت از تعاونی های کشاورزی. دولت همچنین اقداماتی را برای حمایت از توسعه و فرصت های شغلی جوانان ساکن در مناطق انجام داده است. وزارت فرهنگ، ورزش و جوانان مدرسه منطقه ای کارآفرینی را در چارچوب برنامه توسعه شایستگی کارآفرینی جوانان تأسیس کرد. یک دوره آموزشی در سال ۲۰۱۸ برای زنان در کومو کارتلی در مورد چگونگی راه اندازی و توسعه یک شرکت به عنوان انگیزه ای برای آنها برای ورود به مشاغل خصوصی در نظر گرفته شد. متأسفانه این محدودیت فعلی اقدامات حمایتی است و باید اصلاح شود. بیکاری همچنان یک مشکل بزرگ در میان اقلیت های قومی گرجستان است. آنها برای به دست آوردن شغل در بسیاری از بخش ها از جمله خدمات عمومی با مشکلاتی مواجه هستند. برای افزایش دسترسی جوانان با پیشینه اقلیت های قومی به مدیریت دولتی، در سال ۲۰۱۷، دولت گرجستان به دانشجویان اقلیت های قومی این فرصت را داد تا با دنبال کردن دوره های کارآموزی در ارگان های دولتی، تجربیات مرتبط را به دست آورند و مهارت های حرفه ای خود را توسعه دهند. مدرسه مدیریت دولتی زوراب ژوانیا که در سال ۲۰۰۶ در کوتایسی افتتاح شد، برنامه های آموزش حرفه ای کوتاه مدت و بلندمدت را برای کارمندان دولتی در سراسر گرجستان ارائه می کند. با این حال، فارغ التحصیلان این مدرسه اغلب نادیده گرفته می شوند و مشاغل به سایر داوطلبان با دانش کم یا بدون دانش زبان گرجی و مهارت های حرفه ای کمی ارائه می شود.

نتیجه گیری و حوزه های اولویت دار برای اقدام

اقلیت های قومی گرجستان این کشور را وطن خود اعلام می کنند و می گویند که از ایده دولت گرجی به عنوان یک اصل کلی بیگانه نیستند. این یک پدیده مثبت است، اما مشارکت اقلیت ها در عرصه عمومی و سیاسی بسیار محدود است. بیگانگی اقلیت های گرجستان از بقیه جامعه به دلیل فرصت های محدود برای تعامل تجاری و اقتصادی تشدید می شود، در حالی که روابط بین گروه های قومی در گرجستان عمدتاً توسط

خرافات گروهی و کلیشه های شکل گرفته در دوره شوروی تعیین می شود. ملت سازی مدنی موفق در گرجستان مستلزم ادغام اقلیت ها در زندگی سیاسی، اقتصادی و فرهنگی این کشور است. این امر همچنین مستلزم تغییر نگرش در میان تعداد زیادی از گرجی های قومی است که با همشهریان خود از پیشینه های اقلیت تعامل کمی دارند یا اصلاً تعامل ندارند و همچنان در مورد آنها تعصب دارند. برای بهبود وضعیت، سیاست دولت باید در چندین زمینه کلیدی تغییر کند.

مانع زبانی بین گویشوران گرجی و زبان های اقلیت اغلب به عنوان محرک اصلی از خود بیگانگی اقلیت های قومی در نظر گرفته می شود. تسلط به زبان گرجی یک ابزار مهم ارتباطی و ضروری برای توسعه حرفه ای است، اگرچه مهارت زبان به تنهایی برای ریشه کن کردن انزواگرایی قومی کافی نیست.

سیستم آموزشی باید دانش زبان گرجی را در دسترس اقلیت های قومی قرار دهد و در عین حال حفاظت از زبان های اقلیت ها را تضمین کند. برای انجام این کار، دولت باید با ارائه برنامه های آموزشی برای حمایت از آموزش زبان گرجی و توسعه حرفه ای معلمان، پتانسیل کارکنان محلی را به حداکثر برساند. سیستم عمومی آموزش باید تربیت همه شهروندان گرجستان را تضمین کند و هیچ گروهی را بر گروه دیگر برتری ندهد.

حتی مهمتر از آن، توسعه نهادهای دموکراتیک پایدار است. گرجستان باید به محیطی دست یابد که در آن دولت منافع هر فرد را در نظر گرفته و از اصل شایسته سالاری بهتر محافظت کند. در کنار این، خودگردانی محلی نیز باید ترویج و تقویت شود. این امر شهروندان را تشویق می کند تا در سیاست های محلی مشارکت کنند و همچنین به محافظت از هویت فرهنگی آنها کمک می کند.

وزارتخانه های آموزش و فرهنگ با مشارکت کمک کنندگان بین المللی و سازمان های غیردولتی (NGO) باید پروژه های آموزشی بین فرهنگی را تشویق کنند تا نقش مثبت و تأثیرگذار اقلیت ها را در توسعه تاریخی گرجستان نشان دهند.

در مناطق پرجمعیت اقلیت ها، اطمینان از توسعه و حمایت از زمینه ها و بخش های خاص آن مناطق بسیار مهم است. این شامل ترویج ابتکارات خصوصی در بخش کشاورزی و افزایش تعداد شرکت های فرآوری کشاورزی در مناطق کشاورزی کومو کارتلی و سامتسخه-جاواختی است. همچنین ترویج و توسعه مراکز صنعتی در این مناطق برای ایجاد اشتغال و تشویق فعالیت های اقتصادی توصیه می شود.

وزارتخانه های آموزش و فرهنگ، مجدداً با کمک کنندگان بین المللی و سازمان های غیردولتی، باید یک کمپین گسترده را برای افزایش آگاهی اکثریت جامعه در مورد فرهنگ ها، سنت ها و ارزش های اقلیت ها راه اندازی کنند. این امر به غلبه بر بیگانگی کمک می کند و جامعه را بسیار پذیرای فرهنگ های مختلف می کند.

در نهایت و مهمتر از همه، دولت باید توجه بیشتری به برداشتن گام های عملی برای ایجاد استراتژی در قبال اقلیت ها برای تضمین مشارکت کامل و برابر آنها در زندگی سیاسی و اجتماعی گرجستان داشته باشد.

ترجمه و تنظیم: رایزنی فرهنگی ج.ا.ایران - تفلیس